

Sosiaali- ja terveysministeriö

PL 33

00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@stm.fi

Viitteenne: STM010:00/2015

Lausunto lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden yhtenäisistä jakelun perusteista

Sosiaali- ja terveysministeriö on 3.3.2017 päivätyllä kirjeellään pyytänyt lausuntoa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovuttamisen yhtenäisistä perusteista, jotka STM:n työryhmä on laatinut.

Alla on Vantaan sosiaali- ja terveystoimen lausunto lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovuttamisen yhtenäisiksi perusteiksi koskien kriteerien sisältöä, soveltuvuutta käytännön toimintaan ja vaikutuksia hoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen. Lisänä on arvio kustannusvaihteluista sekä missä muodossa kriteerit olisi tarkoituksenmukaisinta julkaista.

Valtakunnalliset apuvälineiden luovutusperusteet pohjautuvat pääosin Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan helmikuussa 2016 hyväksymiin HYKS-Erva luovutusperusteisiin. Nyt lausunnonlelle lähetetty apuvälineiden jakelun luovutusperusteet –työryhmäesitys ohjaa käytännön toimintaa ja takaa asukkaille tasalaatuisen palvelun. Yhtenäiset luovutusperusteet on tarkoitettu myös ohjeiksi ja tiedonlähteeksi. Ne mahdollistavat yksilölliseen arvioon perustuvat apuvälinepalvelut. Apuvälineprosessi on kuvattu kokonaisuutena huomioiden apuvälinepalvelu osana asiakkaan muuta suunnitelmallista hoito- ja kuntoutussuunnitelmaa. Prosessin kuvauksessa tulee ilmi myös asiakkaan apuväline tarpeen arvioinnin, käytön ohjauksen, seurannan ja huollon merkitys. Niissä korostetaan asiakkaan vastuuta apuvälineiden kunnossapidosta. Ne linjaavat myös terveydenhuollon ammattilaisten osaamisen tason.

Perhehoitokappaleessa 5.5 sivulla 7 kirjoitettu työntekijöiden työergonomian tueksi hankittavat apuvälineet -kohta esitetään nostettavaksi erilleen ko. kappaleesta, koska tämä käytäntö koskee kaikkia asumispalveluyksiköitä, ei pelkästään perhehoitoyksiköitä.

Vantaan apuväline toiminnan kustannukset ovat lisääntyneet samassa suhteessa muiden kustannusten kanssa. Nousua kustannuksissa on odotettavissa, koska väestö ikääntyy ja yhä useampi asuu kotona tai siihen verrattavissa olosuhteissa, jolloin apuvälineiden luovutusvastuu on julkisella sektorilla. Kotiin vietävä turva-, ikä- ym. välineistö monipuolistuu ja lisääntyy nopeasti. On tärkeä pystyä nopeasti linjaamaan, milloin kyseessä on lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineeksi luokiteltava teknologia, milloin hoitoa ja hoivaa tukeva. Teknologian lisääntyminen ja yhtenäiset luovutusperusteet apuvälinevalikoimassa tuovat lisää kustannuksia.

Vantaalla lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitoiminnan henkilöstökulut ovat olleet vuositasolla noin 300 000€. Apuvälineiden hankinta- ja huolto/korjauskustannukset eri vuosilta (sekä yksilöllisesti hankitut että lainaamon apuvälineet) ovat noudattaneet käyttösuunnitelmassa annettua kehystä:

2014: 1 364 348€

2015: 1 396 864€

2016: 1 276 783€

Soten myötä tuleva valinnanvapaus haastaa yksityiset palvelutuottajat tuottamaan myös apuvälinepalveluja. Asiakkaalle on taattava kattava palveluohjaus ja huolehdittava, etteivät asiakkaan tarvitsemat palvelut pirstaloitu. Palvelujen kilpailutuksissa on huomioitava, että yksityiset palveluntuottajat noudattavat samoja valtakunnallisia apuvälineiden luovutusperusteita.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden yhtenäiset valtakunnalliset luovutuskriteerit on tarkoituksenmukaista julkaista sähköisesti. Yhteisistä luovutusperusteista tulee tiedottaa palveluntuottajia.

(Valmistelija: terveystalouden johtaja Jarmo Kantonen)

Jukka T. Salminen
Apulaiskaupunginjohtaja